

kratnega srečanja pomurskih planincev v začetku septembra.

Letošnje leto je žal minilo brez osrednje skupne akcije – letnega tabora v Kamniški Bistrici, ki bi se moral začeti ravno v času vojne v Sloveniji. Posamezna društva so ta izpad nadomestila z več krajšimi (dvo- do tridnevnimi) pohodi. Radgonski pionirji so bili avgusta v Logarski dolini, mladinci pa višje v Savinjskih Alpah. Septembra pa so bili dva konca tednov na Raduhi tako odrasli kot pionirji iz krožkov na OŠ Apače in G. Radgona. Prihodnje leto ponovno planiramo skupni tabor mladih planincev, o čemer smo se pogovarjali tudi na tem srečanju.

Drugi dan smo Radgončani v okviru srečanja obiskali še Dom pod Reško planino (664 m), ki ga upravlja PD Prebold. Srečanje s Preboldčani je bilo še posebno pristrčno, saj v ta konec redko pridejo planinci iz naših krajev. V začetku leta smo se na podobnem delovnem dogovoru srečali v Koči na Bukovici (PD Žalec, 568 m), ki je bila letos dograjena in je lepa izletniška ter rekreacijska točka v žalski občini.

Ob koncu leta bo podobno srečanje z Zasavci v Laškem ali na Smohorju, saj ima predvsem sodelovanje s PD Laško že lepo tradicijo. Srečanja planincev v Radencih letošnjega 8. septembra so se Laščani udeležili v velikem številu in na ta način obeležili 30-letnico prijateljskega PD G. Radgona.

Po vsem tem postajata Posavska in Savinjska planinska pot za radgonske planince vedno bolj priljubljeni izletniški področji.

Rudi Babošek

Klub PLV pri MDO Zasavja

Na pobudo planinskih vodnikov (PLV) je bilo letošnjega 13. aprila organizirano družabno srečanje vodnikov na Lisci. Zbralo se je 36 vodnikov, med njimi nekaj vodnikov-gostov iz dolenskega meddruštvenega odbora (MDO). Posebej vabljeni in dobrodošla sta bila velika prijatelja zasavskih vodnikov **Danilo Škerbinek** in **Ernest Stoklas**.

V pozdravnem nagovoru je **Lojze Anzelc**, predsednik MDO, nanizal podatke o izobraževanju planinskih kadrov na zasavskem območju. Z organiziranimi oblikami vzgoje se je izšolalo 305 mentorjev in mladinskih vodnikov ter 97 planinskih vodnikov. Stanje po planinskih društvih je naslednje (prvo je število izšolanih mentorjev in mladinskih vodnikov, drugo planinskih vodnikov in tretje PLV, registriranih za letošnje leto): Brežice 33, 8, 6; »Videm« Krško 1, 3, 4; »Bohor« Senovo 43, 7, 2; »Lisca« Sevnica 66, 19, 11; Radeče 9, 0, 0; Rimske Toplice 21, 4, 3; Laško 16, 2, 2; Dol 1, 10, 7; Hrastnik 2, 6, 5; »Kum« Trbovlje ni podatka, 7, 7; Trbovlje 38, 25, 9; Zagorje 35, 3, 1; Litija 40, 3, 2.

To pomeni, da sta na območju zasavskega MDO 402 vodnika, kar je pri približno 11000 planincih – članih planinskih društev 28 planincev na enega vodnika. Številke niso majhne, v pregledu pa niso zajeti alpinisti in markacisti.

MDO se vseskozi zaveda, kako pomembna je skrb za vodniški kader in za izobraževanje

nasploh. Zato je predlagal, da bi ustanovili klub PLV. Ta klub naj bi skrbel za izmenjavo vodniških izkušenj, dopolnilno izobraževanje, medsebojno pomoč, pravočasno registracijo, družabno življenje in drugo. Prisotni so predlog z odobravanjem sprejeli in za vodjo kluba izvolili **Franca Gričarja**, PLV iz PD Lisca. Predlagali so ga tudi za člana odbora PLV pri KVIK PZS.

V drugem delu srečanja je Danilo Škerbinek, načelnik Komisije GRS pri PZS, obširno spregovoril o posvetu Gore in varnost in o zaključkih posveta ter o liku, vlogi in odgovornosti vodnika. Po ogledu diapozitivov z različnih vodniških tečajev in izpopolnjevanj so prisotni vodniki in gostje praktično pokazali, kako je treba pripraviti prijeten družaben večer.

Lojze Anzelc

Uspešna planinska šola

Petnajst članov šolske planinske skupine O. Š. Dragotina Ketteja v Ilirski Bistrici nas je obiskovalo osnovno planinsko šolo. Predavanja in praktične dejavnosti so potekale od februarja do konca maja. Zvedeli in naučili smo se marsikaj zanimivega. Devet najbolj vztrajnih je sredi junija uspešno opravilo tudi zahteven izpit. Svoja praktična znanja smo preizkusili na dvodnevem izletu na Snežniku.

V čast samostojni Republiki Sloveniji smo 25. junija na Snežniku zakurili velik kres. Gotovo so ga občudovali daleč po domovini. Zelo vznemirljivo je bilo, ko smo sneli staro zastavo in ob petju slovenske himne dvigniti na drog novo zastavo države Slovenije. Obisk vrha Snežnika smo izkoristili tudi za koristno delo: uredili smo drvarnico in smetišče in pobrali vse smeti, ki so jih odvrgli malomarni obiskovalci. Ob povratku smo si ogledali še nekatere znamenitosti Snežnika, kot Snežniška brezna, Srednji in Mali Snežnik ter občudovali prekrasno planinsko cvetje.

Ko smo se vrnili na Svinščake, smo si sami skuhalo kosilo. Želeli smo obiskati še Črni dol in nekdanjo planinsko kočjo, vendar smo po radiu slišali za grozečo nevarnost, saj se je začela vojna; zato smo se hitro vrnili domov.

Adrijana Iskra

Bikci in pujski pod Menino

Na Menino se vleče dolga kolona planincev, starih od šestih let do šestih križev, da ne pozabim zveste pasje spremljevalke Ine. Kako hodi tako pisana družčina, ni težko uganiti: prvi že čakajo na križišču, medtem ko zadnji še grizejo strmino in so prikrajšani za užitek ob pogledu v dolino. Medtem dvanajstletni Matija z žarom mladega planinca razlaga od sebe precej starejši planinki o poteh, ki vodijo na Storžič. Kako tudi ne, ko je tam doživel svoj ognjeni krst in so se mu tresle hlače ob pogledu v dolino!

Naša pot je šla mimo cerkvice sv. Florjana in prek Ovčje planine, kjer nas je sončno vreme pritegnilo na klopce ob domu s prijaznimi ljudmi; vsi po vrsti so imeli čas za naša vprašanja, za naše transverzale. Poleg obnovljenega doma in depandanse Pristava nas je zvalila k sebi

kapelica, postavljena 17. junija lani. Dostop do nje pa so nam skoraj preprečili divje razjarjeni biki, tako da se je pot namesto kratke vzpetine podaljšala za velik ovinek. Nazaj grede pa so nas pozdravili kruleči pujsi, ki so se skrivali pod parkiranim avtomobilom poleg hiše. Tudi kmečka idila se druží z avtomobilizmom!

Najlepši razgled se nam je odprl z bližnjega deset minut oddaljenega Vivodnika, kjer so se nam kot na dlani prikazale bližnje in daljne slovenske lepote: od podolgovatega hrbta Menine do Paškega Kozjaka, Donačke gore in Boča, Posavsko hribovje in Gorjanci v megli, celo Snežnik in Nanos naj bi bila v megleni kopreni. Še lepše so se videli bližnji vrhovi Savinjskih Alp, zlasti bližnja Lepenatka in Veliki Rogatec, ki sta mi še posebej v spominu, saj bi se tam pred petnajstimi leti skoraj izgubila; tudi Olševa in Raduha vabita od tod k sebi.

Vsak dom vendarle živi s svojimi gospodarji, zato je bilo najprijetnejše kramljanje z oskrbnico, ki nam je v prazne steklenice namesto čaja nalila mleko. Pa tudi povabila nas je še na obisk, poklepetala o letošnjem obisku – potem pa smo se pridružili drugim, da bi nabrali malo rjavih odenkov.

Ob povratku je otroke vzradostilo – zlasti še zaradi debelega snežnega zameta na dnu – kraško brezno Jespa. Niso se mogli ločiti od njega. Jure bi šel najraje kar na dno brezna, kar smo mu še zadnji trenutek preprečili. Samo malo raztrgana majica še spominja na že začeto plazenje pod žično ograjo.

Francka Žumer

Vzgojna tura v okolici Krnskega jezera

Za planinsko vzgojo na osnovni šoli Levstikove brigade na Škofljici sva tudi letos poskrbela **Draga Košak** (razredna učiteljica) in **Miran Klaves** (učitelj glasbe), mladinski planinski inštruktor in poleti oskrbnik Doma Petra Skalarja na Kaninu. Učence sva na letošnjo poletno turo pripravljala že med šolskim letom. Opravili smo lažje ture in spoznali zimske razmere v gorah v šoli v naravi letošnjega marca na Komni.

Skupini učencev-planincev, ki so člani PD Bovec, sva omogočila prijetno štiridnevno bivanje v koči pri Krnskem jezeru. Lani smo si ogledali njeno okolico in sklenili, da si jo letos temeljiteje ogledamo in jo raziščemo. Koča je prijetno izhodišče za številne ture. Opravili smo ture na Krn, Batognico in Veliko Babo. Raziskovali smo ostanke I. svetovne vojne v Krnskem pogorju, obiskali ovčjo planino Duplje in si ogledali molžo ovac in pripravljanje sira. Spravnik na planini nam je z veseljem opisal življenje in delo na planini. Pastirjem smo pomagali prignati ovce s pobočja Krna.

Med bivanjem v visokogorju (mnogi so bili tu prvič) so učenci spoznali in slišali veliko zanimivega. Veliko pozornost smo posvetili gorskim rastlinam in živalim. Seznanili smo se z nevarnostmi v gorah, s pomenom planinske opreme, orientacijo, pravilno prehrano in predvsem odnosom človeka do gorá in do narave nasploh. S tem so se učenci srečali že prvi dan, ko smo

šli iz doline. Številne bližnjice, ki so jih naredili posamezniki, so sveža rana v naravi in prava pot hudournikom, ki z lahkoto uničujejo podrast in ob nalivih odnašajo dele poti. Sklenili smo, da med vračanjem v dolino zadelamo čim več bližnjic in s tem prispevamo k ekološki akciji za ohranitev narave.

Z velikim veseljem in ob priznanju številnih moidočih planincev smo se ob povratku lotili dela. Materiala in iznajdljivosti nam ni manjkalo. Najdragocenejše nam je bilo priznanje dveh starejših planincev, ki sta nas pohvalila in nam čestitala v imenu gorenjskih planincev. Delo nas je tako prevzelo, da bi skoraj pozabili oditi v dolino.

Že med bivanjem pri Krnskem jezeru smo sklenili, da bomo opravili nekaj jesenskih tur in se prihodnje poletje spet podali v gore. Tokrat smo si za izhodišče izbrali Kriške pode.

Upajmo, da nama bo uspelo nadaljevati s planinsko vzgojo, ki si mora v množici interesnih dejavnosti na osnovnih šolah izboriti svoj prostor.

Draga Košak

Znamenja ob poti

V nedeljo, 8. septembra letos, na Mali Šmaren, se je zbralo lepo število ljudi ob otvoritvi kapele Sv. križa na Loki pod Raduho (1580 m). Stoji malo višje od planinske kočice na Loki. Sredstva in delo so prispevali domačini – pašna skupnost. Glavni govornik je bil domači zdravnik iz Luč **dr. Tone Žunter**, član GRS, režija pa je bila v rokah **Petra Ježa**, znanega lučkega planinskega (tudi nekoč reševalca) in turističnega delavca iz Podveže. Prisotni so bili še predstavniki strank, ki so prav tako spregovorili nekaj besed. Pri tem je sodeloval deklški in mešani pevski zbor iz Luč. Nato je sledila blagoslovitev kapele in maša. Prej je tu stal križ, ki je sedaj v kapeli.

Pod kapelo pelje označena pot na planino Arto, kjer je enkratno razgled, in dalje do Snežne jame. Verjetno pa so stare markacije še navzdol v Gozdek do Rogovilca (tabla na planini je še) mimo Račnika, zagotovo pa so z Rogovilca čez Gozdek na Kal. Z Arte je možno na vrh Raduhe. S Kala na Hudo raven je dobro označena steza. Z nje – nekoč pri klopici (sedaj je tu smerna tabla Loka) – sledimo dobri neoznačeni stezi, ki privede do parkirnega prostora pod Snežno jamo oziroma vodi označena od nje čez Arto na Loko. Ko stopimo s steze iz Hude ravni na cesto pod Loko, je po njej še dva kilometra do jame.

Ob novi izdaji vodnika »Znamenja ob poti« (Družina, 1982), vodnika po slovenski planinski poti, ki je bogato ilustriran, bo treba dodati fotografije kapelice na Komnu (1695 m, Sv. Ciril in Metod, 30. 8. 1987), Loki in Molički peči (1780 m, sv. Cirila in Metoda, 8. 7. 1990). Rogac ni več med točkami poti in tako ne bo slike kapele na Špehovem vrhu (Kraljica miru, 18. 9. 1988), bo pa z Menine slika nove kapele (Jezusa dobrega pastirja, 17. 6. 1990), ki je ostala točka poti, če bo vodnik imel še dodatke obveznih točk.

B. J.